

AZ LMP-MAGYARORSZÁG ZÖLD PÁRTJA 2024. ÉVI EURÓPAI PARLAMENTI VÁLASZTÁSI PROGRAMJA

Bevezető

Még egy európai parlamenti választási programban is ki kell tudnunk mondani, hogy az Európai Unió ma rosszul működik. Az Unió gazdasági érdekcsoportok foglyává vált, nincs kapcsolata az uniós polgárokkal, világpolitikai szerepe, önmeghatározó és önvédelmi képessége az elmúlt években nem felértékelődött, hanem kifejezetten mérséklődött. A klímaválság, a neoliberális tankönyvi válaszok, az orosz-ukrán háború nemcsak megrázta Európát, de élesen felszínre hozta a gyengeségeit is.

Az elmúlt évtizedekben lezajlott tőkés globalizációt és az ezzel együtt járó, a nagytőke hatalmának minden eddigénél nagyobb koncentrációját az EU nem ellensúlyozta, hanem kifejezetten pártolja, ezzel még mélyebb szakadékot ásva a magországok és a periféria között. Az EU nem élharcosa lett a többséges Európa-ellenes küzdelemnek, hanem hibás döntéseivel éppen ezek állandósulását segítette elő. Ennek kiváló példája az akkumulátorgyarmatosítás

ügye. Ma Európában az elektromobilitásra való átállás azt jelenti, hogy a nyugati magországok kényelméért feláldozzuk Kelet-Európa természeti kincseit, vízkészletet, termőföldjeit és kizsákmányoljuk munkavállalóit. Mert ez a magországok erejét adó nagyvállalatok érdeke: Kelet-Közép-Európa maradjon a Nyugat hulladéklerakója, hátsó udvara és összeszerelő üze.

Mi, Magyarország zöld pártjában abban hiszünk, hogy az Európai Unió sikere Magyarország nemzeti érdeke. Éppen ezért mi nem azt elemezzük, mit tartanak helyesnek Berlinben vagy Párizsban: mi azt nézzük mi helyes és jó Magyarországnak.

Mi, az LMP-ben olyan Európai Unióban hiszünk, amely a fenntartható fejlődés és a béke mintaadójává tud válni. Olyan Európai Uniót szeretnénk, ami a nagyvállalatok helyett az ember és a természet érdekeit veszi figyelembe, önvédelemre, önmaghatározásra képes és szociálisan stabil. Olyan Európai Unióért fogunk dolgozni képviselőinkkel az Európai Parlamentben, amely nem a multinacionális nagytőke feltétel nélküli kiszolgálója, hanem polgárainak és természeti kincseinek védelmezője.

Mi olyan Európát szeretnénk, amely úgy fejlődik, hogy közben átalakítja a gazdaságát és megerősíti társadalmát úgy, hogy a fokozódó válságokban is garantálja a biztonságot és a jólétet. Ehhez meg kell szüntetni a külső függéseinket, meg kell őriznünk környezetünk épségét és a szociális szempontok mentén fel kell számolnunk a társadalmi igazságtalanságokat.

Mi olyan Európáért fogunk dolgozni, amely nem elszenvedője a világpolitikai és gazdasági folyamatoknak, hanem alakítója: amelynek a világ többi részével élő kapcsolata van, olyan együttműködése, amelyet nem az árukereskedelem és a fogyasztás mindenhatósága, hanem a kulturális, tudományos, oktatási kapcsolatok erősítése vezérel. Olyan Európára van szükségünk, amely nem megijed saját árnyékától és várja más szereplőktől a védelmet, hanem saját maga tudja garantálni biztonságunkat.

Az LMP-Magyarország Zöld Pártja megbízható, hiteles, józan valóságértékelésen és megvalósítható terveken alapuló programot kínál a 2024. évi európai parlamenti választáson. Választási programunkból is ki fog derülni: elkötelezett támogatói vagyunk az európai integrációnak, de éppen ezért mindig szóvá fogjuk tenni, ha az Európai Unió rossz működése nem a polgárai érdekeit szolgálja.

Azért indulunk el az európai parlamenti választásokon, mert meggyőződésünk, hogy Magyarországnak szüksége van zöld képviseletre az Európai Parlamentben. Képviselőink a józan ész és a higgadtság hangján fognak alternatívát mutatni Európában is. A választási programunk ennek az előzetes lakmuszpapírja.

I. Nem leszünk akkumulátorgyarmat!

1. Nem leszünk a nyugati kényelem veszélyes hulladéklerakója

A meghatározó részben autóiparra alapozott gazdaság már eddig is rendkívül sérülékeny tette Magyarországot. Ez a helyzet tovább romlik, mert a Fidesz-kormány most akkumulátorgyarmati sorba taszítaná hazánkat, kiszolgáltatva gazdaságunkat a keleti nagyvállalatoknak is. Az akkumulátorgyártás azonban rendkívül energiaigényes és vízigényes iparág. A kormány az akkumulátorgyarmatosítással kiárusítja vízkészleteinket és termőföldjeinket. Eközben az óriás multinacionális vállalatok a profit meghatározó részét kiviszik az országból. Ami pedig nekünk marad: a helyi környezet- és zajszennyezésnek kiszolgáltatott települések, a munkásnegyedekbe zárt külföldi munkavállalók ezrei, az ivóvízbázisaink túlhasználata és beláthatatlan mennyiségű veszélyes hulladék.

Jól működő Európai Unió csak akkor képzelhető el, ha a gazdasági, társadalmi és környezeti terheket az európai országok igazságosan megosztják egymás között. Közép- és Kelet-Európa

nem válhat a nyugati országok és Kína ipari hátsódudvarává és hulladéklerakójává.

- Kezdeményezzük az európai uniós akkumulátor-iparági stratégia módosítását azért, hogy az akkumulátoriparral járó környezeti-, társadalmi- és gazdasági terhek igazságosan kerüljenek elosztásra a tagállamok között.
- Azon fogunk dolgozni, hogy európai uniós szinten szigorítsák az akkumulátorgyárak környezetvédelmi- és munkavédelmi szabályozását, valamint a szankcionálási rendszert: egy Magyarországon környezeti károkat okozó vállalat fizessen ugyanakkora büntetést, mint egy Németországban hasonló kárt okozó vállalat!
- A jelenlegi EU-s szabályozás nem egyértelmű az akkumulátorok hulladékkezelésének és újrahasznosításának helyére vonatkozóan. Mi csak olyan EU-s hulladékkezelési szabályozást tudunk csak támogatni, amely szerint a forgalomból kikerülő akkumulátorok hulladékkezelése és újrahasznosítása abban az országban történik, ahol forgalomba kerültek, nem pedig abban az országban, ahol gyártották őket.

2. Európai Unió monitoring szabályok kellenek!

Alapvető követelésünk, hogy az Európába települő veszélyes akkumulátorgyártó üzemek megfelelő, folyamatos és automatikus tájékoztatást adjanak az általuk okozott környezeti terhelésről, szennyezésekről, nemcsak a hatóságok, de az érintett lakosság felé is. Ezek az adatok, pedig európai uniós szinten legyenek elérhetőek, más országokban működő gyárak kibocsátási értékeivel összehasonlíthatóak.

- Kezdeményezzük, hogy az Európai Unió vizsgálja meg a veszélyes üzemek működéséhez kapcsolódó monitoring-kötelezettség szigorításának lehetőségét.
- Kezdeményezzük, hogy európai szinten legyen kötelező és egységes a veszélyes üzemek számára a környezeti elemek ellenőrzésére szolgáló monitoring eszközök használata, így a monitoringkutak létrehozása, légszennyezés és zajmérték mérők kialakítása, a felszíni és felszínalatti vizek minőségének ellenőrzése.
- Kezdeményezzük, hogy kötelező legyen a rendszeres hatósági ellenőrzések eredményeinek, és a monitoring adatoknak a közététele.
- Kezdeményezzük egy egységes európai adatbázis létrehozását, melyben bármely európai állampolgár számára elérhetőek telephelyekre lebontva a monitoringadatok, és a hatósági ellenőrzések jegyzőkönyvek

3. A szennyező fizessen!

A kormány tucatszám telepíti az országba a veszélyes üzemeket, elsősorban az akkumulátorgyártáshoz kapcsolódó vegyipari cégeket. Mindezt úgy, hogy a jelenleg hazánkban működő ipari szereplőkkel szemben sem tudja érvényesíteni a „szennyező fizet elvet”. A profitmaximalizálásra törekvő cégek Magyarországot választják, hiszen az olcsó energia- és víz, valamint a magas állami támogatások mellett arra is számíthatnak, hogy az esetleg keletkező környezeti károkért is csak minimálisan kell felelniük. A szabályozási környezetet kell ezért szigorítani: a szennyező fizet elv mellett az elővigyázatosság és a megelőzés elveire kell alapoznunk.

- Kezdeményezzük az európai uniós környezetvédelmi szabályozás felülvizsgálatát, szigorítását, hogy ezek az elvek minden tagállamban azonos módon érvényesüljenek.
- Szükséges ehhez a pénzügyi biztosítékok újraszabályozása, amely megfelel a hármas alapkövetelménynek: legyen megbízható, elérhető és elégséges.
- Jogszabályi kötelezettséggé kell megjeleníteni az illegális környezethasználatok feltárását, és meg kell teremteni a velük szembeni hatékony fellépés jogi feltételeit.
- Elvárás, hogy a jövőben csak olyan beruházásokat támogassunk európai uniós költségvetésből, mely a környezeti kármegelőzést szolgáló intézkedéseket önként bevezetik.
- Létre kell hozni egy kármegelőzési, beavatkozási alapot, részben a cégek környezethasználatával kapcsolatos költségvetési befizetéseiből, részben pedig a költségvetés forrásaiból.

- A szankciórendszert át kell alakítani és jelentősen, és egységesen szigorítani kell: a szankciók legyenek elriasztóak, vagy a tevékenység huzamosabb felfüggesztésével, vagy a profithoz és árbevételhez mérhető nagyságú büntetésekkel.

II. Fenntartható és környezetbarát Európát

II.

1. Közös fellépésre van szükség a klímaváltozás elleni harcban

A klímaválság, a biodiverzitás, a víz és a mezőgazdaság válsága külön-külön is nagy kihívások lennének az emberiség előtt, de a helyzetet súlyosbítja, hogy korunkban ezek együtt jelentkeznek. Már most is érzékelhetők a megváltozott éghajlat hatásai, az aszályok, hóhullámok, villámárvizek, poloskainvázio, klímamenekültek, elszabadult élelmiszerárak. Ez azonban semmi ahhoz képest, ami ránk vár, ha nem cselekszünk azonnal a klímaváltozás megfékezésére érdekében. Amennyiben a Föld átlaghőmérsékletének növekedése a század végéig meghaladja a 1,5 Celsius fokot, olyan súlyos hatásokkal kell számolni, amelyek a mai civilizációnk fennmaradását is veszélyeztetik. Radikális változásokra van szükség!

- Támogatjuk az Európai Unió vezető szerepét a klímaváltozás elleni harcban. Csak akkor van esély a Párizsi Egyezményben foglalt célok betartására, ha az összes nagy kibocsátó ország jóval nagyobb kibocsátáscsökkentést hajt végre. Az EU-nak jó példával kell elől járnia.
- Az európai klímatörvény és az "Irány az 55%!" klímacsomag jó irányt jelöltek ki, de még radikálisabb célokra és intézkedésekre van szükség. A klímasemlegességet 2050 helyett már 2040-re el kell érni. 2030-ra 55 százalék helyett 65 százalékkal kell csökkenteni az üvegházhatású gázok kibocsátását az 1990-es szinthez képest.
- Az üvegházhatású gázok kibocsátásának háromnegyede az energiafelhasználáshoz kapcsolódik, ezért a megoldás kulcsa a zöld energiaforradalom.
- A közlekedésben is radikális zöld fordulatra van szükség: a repülés és a benzines, dízeles autózás terheinek emelése mellett növelni kell a közösségi közlekedésre, főleg a vasútra fordított uniós forrásokat (amelynek ki kell terjednie a kormányzat által megszüntetett mellékútvonalak újraindítására és EU-s szintű fejlesztésére). Támogatjuk az olyan repülőjáratok betiltását, amelyek kiválthatók legfeljebb 6 órás vasúti utazással. Támogatjuk az európai vasúti közlekedés összehangolását. Miközben japán és kína a 600 km/óra feletti gyorsvasút tekintetében versenyez egymással, az EU a futottak még kategóriájában áll rajtvonalhoz. Egyetlen versenyképes nagysebességű hálózata a francia TGV, mely 300 km/óra feletti sebességet kínál. Elengedhetetlen az EU ezen lemaradásának kezelése, ezért szükséges az európai vasútfejlesztés intézményi (Európai vasútügynökség), pénzügyi és szabályozási megerősítése. Belátható időn belül megvalósítandó feladat az európai fővárosok, majd nagyvárosok nagysebességű vasúttal történő összekötése, mely a repüléshez képest nem csak fenntartható alternatíva, hanem gyorsabb, kényelmesebb és biztonságosabb is. A hálózatnak képesnek kell lenni az EU-n belüli közúti áruszállítást is részben átvenni, mely zöld és versenyképes alternatívája lehet a jelenleg túlfeszített kamionforgalomnak.
- Visszaszorítanánk a gépkocsik méretnövekedését, akkor is, ha azok elektromosok, mert ez a trend felemészti az egyébként máshol elért energiamegtakarításokat.
- Támogatjuk regionális közlekedési szövetségek és tarifaközösségek létrehozását az összehangolt és hatékony közösségi közlekedés fejlesztése érdekében.
- Kiemelt kérdésként kezeljük a kerékpáros közlekedés európai szintű támogatását, a szükséges infrastruktúra kialakításához szükséges EU-s források biztosítását.

2. A biológiai sokféleség csökkenése azonnali beavatkozásokat igényel

2.

Az elmúlt években súlyos károk érték Európa megmaradt erdőségeit az energiaválságra adott elhamarkodott, rossz lépések következtében. A legjelentősebb élőhelyi veszteségeket azonban továbbra is mezőgazdaság okozza, a nagyüzemű művelési mód előtérbe helyezésével, a növényvédő szerek és a műtrágya ipari mértékű használatával. Az uniós természet-helyreállítási törvény mérföldkőnek számított, bár a lobbicsoportoknak sikerült elérni, hogy egy gyengített verzió kerüljön elfogadásra. Ugyanígy óriási gazdasági erők mozdultak meg az új-GMO technológiák térnyerésének elősegítése érdekében is. A biodiverzitás, a biológiai sokféleség válsága az egyik legfontosabb kihívás korunkban, ezért olyan képviselőket küldünk az Európai Parlamentbe, akik kiállnak a legszigorúbb célok támogatása és megvalósítása mellett.

- Kezdeményezzük az európai uniós természet-helyreállítási törvény szigorítását.
- Kezdeményezzük európai szintű stratégia kidolgozását a talajmegújító, regeneratív mezőgazdasági módszerek széleskörű elterjesztése érdekében.
- Támogatjuk a magas kockázatú növényvédőszerek teljes tiltását
- Határozottan ellenzünk minden olyan javaslatot az Európai Bizottság, vagy bármely EU-tagállam részéről, amely kivonná az „új génmódosítási technológiákat” a jelenlegi szigorú európai GMO-szabályozás hatálya alól.
- Megerősítjük a Duna vízgyűjtőjéhez tartozó országokkal való együttműködést, hogy közösen hatékonyabban tudjuk megvédeni a felszíni vizeinket.
- Kezdeményezzük egy európai szintű cselekvési terv elkészítését, amely előkészíti a rákkeltő kockázatú glifozát betiltását. Nem engedhetjük, hogy a multinacionális lobbik nyerjen megint, ahogy történt 2023 végén, amikor a Bizottság a tagállamok döntésképtelensége miatt meghosszabbította a glifozát használatának engedélyét.
- Támogatjuk az uniós erdőstratégia megvalósítását: szigorúan fellépünk az erdők védelme érdekében.

3. Körkörös gazdaság nélkül nem fog menni

Ha gazdaságunkat és civilizációnkat fenn akarjuk tartani, át kell térnünk a körkörös gazdaságra, más néven „úrhajó gazdaságra”. A körkörös gazdaságban az anyag- és energiaáramok zártak, minden újrafelhasználásra kerül, sőt készül, nem eldobásra.

A körkörös gazdaságra való átállás nem könnyű, mert a mai globalizált világgazdaság, a fogyasztói kapitalizmus alapjait kérdőjelezi meg, és azok megváltoztatását kívánja – a fogyasztásnövekedés, mint a gazdaság első számú motorja kell megváltozzon, a nem anyagi jellegű fogyasztás javára. Az anyagi fogyasztásnak csökkennie kell.

Az EU-ban a körkörös gazdaság divatos hívószó, ám több, alapvető elem hiányzik belőle, mint például az összesített fogyasztás, a túlfogyasztás csökkentésének kívánalma. Több fontos javaslat is forog, ezeket támogatjuk, ám a valós fenntarthatóság érdekében sokkal többet kell tenni.

Az áttérés elősegítésére a következő lépéseket javasoljuk:

- Csak minden elemében újrahasználható vagy újrahasznosítható termékeket lehessen forgalomba hozni.
- Követeljük a tervezett elavulás betiltását: első lépésben a tartós fogyasztási cikkek kötelező jótállását 10 évre kell emelni. A szándékosan ócska, hamar tönkremenő termékek és készülékek gyártása növeli a cégek profitját, de a vásárlók, fogyasztók jólétét durván csökkenti, hiszen egy lehetséges élettartam alatt sokszor kell egy gépet megvenni.
- A javításhoz való jog (right to repair), mint fogyasztói alapjogot ki kell terjeszteni. Ne lehessen olyan terméket eladni, amit bármilyen kis meghibásodásnál ki kell dobni.
- Szükséges felülvizsgálni bizonyos termékek hatását, létjogosultságát, a mindenből is gyártott akkumulátoros változat sok esetben jelentéktelen környezeti javulást hoz, de ezzel szemben többlet környezeti terhelést okoz. Ideje lenne kivezetni a szárazelemeket és kizárólag újratölthető akkumulátort használni helyette.

- Elengedhetetlen az európai fogysztóvédelem megerősítése, a termékek és csomagolások emberre és környezetre gyakorolt káros hatásainak azonosításához és a megfelelő lépések meghozatalához. A műanyagrészek okozta problémák még mindig csak felderítés alatt vannak, miközben a csomagolások, használati tárgyak és ruhaneműk ontják magukból a nanoműanyagokat.
- A körkörös gazdaság szerves része a csomagolási hulladékok csökkentése. A műanyagpalackok újrahasznosítása nem elégséges, szükséges a széles körben használható többutas csomagolás bevezetése, ahol az újrahasználat nem megoldható ott a lebomló, emberre és környezetre veszélytelen alternatíva bevezetése.

III. A fosszilis világrend vége: új európai energiapolitikát!

III.

1. A legolcsóbb energia az el nem fogyasztott energia

1.

A legzöldebb és legolcsóbb az az energia, amit el sem fogyasztunk, ezért az energetikai átmenet első és legfontosabb lépése az energiafogyasztás csökkentése. Ebben nem áll túl jól az Európai Unió: az elmúlt 10 évben mindössze 4 százalékkal csökkent a végső energiafogyasztás. Sokkal többet kell tenni az energiafogyasztás visszafogása érdekében.

- Támogatjuk az Európai Unió épületfelújítási stratégiáját. A stratégia célja, hogy 2030-ig megduplázódjon az épületek mélyfelújításának aránya. 2030-ig 35 millió épületet lehetne felújítani, és akár 160 000 zöld munkahely jöhet létre az építőiparban. 2040-re el kell érni a teljes épületállomány mélyfelújítását. Az épületek mélyfelújításával legalább a felére lehet csökkenteni a fűtési-hűtési energiaigényt és ugyanilyen mértékben csökkenthetők a rezskiadások. Az épületfelújítás az út a 34 millió embert érintő európai energiaszegénység felszámolásához.
- Olyan felújítási programokat kell indítani, amelyekhez szakértő segítség mellett a leginkább rászorulóknak is hozzá tudnak férni önrész nélkül, csak így lehet igazságos a zöld átállás. Az EU hiába biztosít jelentős pénzügyi forrást az épületfelújításhoz, ha egyes tagállami kormányok, mint a magyar kormány nem veszi ezeket igénybe és másra költi el a pénzt.
- Kezdeményezzük, hogy az oktatási rendszeren keresztül és szemléletformálási kampányokkal erősítsék az európai polgárok energiatudatosságát: legyen reális alternatíva az anyagi javak növekvő fogyasztásán túllépő, a jólétre, a közösségre, a társas kapcsolatokra és az önmegvalósításra alapuló fenntartható életmód.

2. Zöld energiaforradalmat!

A fosszilis- és atomenergiáról 100 százalékban át kell állni megújuló energiaforrásokra. Ehhez minden technológia rendelkezésre áll, csak politikai akaratra és megfelelő pénzügyi forrásokra van szükség. Az Európai Unió elkezdte az energiafordulatot, de még az út elején jár. Fel kell gyorsítani az átállást, le kell bontani a hátráltató tényezőket, vissza kell szorítani az atom- és fosszilisenergia-lobbit. A megújuló energiára való átállás a környezeti előnyökön túl gazdaságilag is megéri: a két legfontosabb technológia, a nap- és szélenergia ára évről évre csökken, miközben az atomenergia és a fosszilis energia költségei növekednek. A megújuló energia elősegíti az önrendelkezést, az energiademokráciát: az emberek egyre kevésbé függenek az energiaszolgáltatóktól, ha a saját háztartásuk vagy energiaközösségük képes megtermelni a szükséges energiát. Az orosz-ukrán háború és a 2022-es energiaválság felértékelte az energiaszuverenitást, a külföldi, elsősorban orosz energiatüggőség csökkentését. A megújuló energiaforrások nemcsak zöld, de egyben helyi energiát is jelentenek:

segítségükkel Európa képes lesz megvalósítani a nagyhatalmaktól független energiabiztonságot.

- Támogatjuk az EU 2030-as megemelt, 42,5 százalékos megújuló energia célkitűzését. Kezdeményezzük további ambiciózus célok kijelölését, hogy végül 2040-re elérjük a villamos energia termelésben a 100 százalékos megújuló arányt.
- Támogatjuk a sokszínű, kiegyensúlyozott és decentralizált megújuló energiamix kialakítását, amelyben a két legfontosabb energiaforrás a legzöldebb és legolcsóbb nap- és szélenergia.
- Kezdeményezzük a biomassza fenntarthatósági kritériumainak szigorítását a megújulóenergia-irányelvben, hogy ne a védett erdők letarolása révén nyerjünk energiát. Az élő anyag elégetése súlyos hiba, a biomasszára a természetnek is szüksége van a megújuláshoz.
- A megújuló energia hasznosítása nem jelentheti a természeti- és tájvédelmi szempontok sérülését! EU-s forrás ne legyen felhasználható zöldmezős naperőművek létesítésére, hiszen rendelkezésre áll elég beépített terület.
- Kezdeményezzük az EU-s támogatások növelését a villamosenergia-hálózat fejlesztésére, hogy az nagyobb mértékben tudja befogadni az időjárásfüggő megújuló energiaforrások ingadozó termelését.
- Ösztönözzük az unión belüli nemzetközi együttműködést az energiakereskedelem és az energiatárolás területén. Magyarország kihasználhatná a környező hegységekben meglévő szivattyús energiatárolási potenciált.
- Javasoljuk, hogy az Unió segítse a dinamikus árazás és a fogyasztó oldali befolyásolás elterjedését. Okos hálózatokkal a fogyasztást hozzá lehet igazítani az ingadozó megújulóenergia-termeléshez. Legyen akkor olcsóbb az áram, ha süt a nap vagy fúj a szél!
- Az energetikai átállás nyertesei ne a nagyvállalatok, hanem az emberek legyenek, ezért kezdeményezzük, hogy az unió támogassa jobban a decentralizált energiaközösségeket.

3. Nemet mondunk az atomenergiára!

Elutasítjuk az atomenergiát, mert nem fenntartható, drága és veszélyes. Az atomlobbi szerint a nukleáris energia klímasemleges, de ez nem igaz. Az uránbányászat- és dúsítás, az erőmű építése, majd leszerelése és hulladékkezelése összességében a megújuló energiaforrásokénál nagyobb kibocsátással jár. Egy erőmű építése a döntéstől az üzembe helyezésig legalább 10-15 év, márpedig a kibocsátásokat azonnal és nagymértékben kellene csökkenteni. Ez atomerőművekkel biztosan nem fog menni. A legsúlyosabb probléma a nagy aktivitású radioaktív hulladékok elhelyezése miatt merül fel. A világon egyetlen működő létesítmény sincs, ami képes befogadni ezeket a hulladékokat. Ha meg is oldják a technikai nehézségeket, a lerakóknak több százezer évig kellene garantálni a hulladékok biztonságos elhelyezését. Ez se gazdaságilag, se morálisan nem fogadható el: nem háríthatjuk az atomhulladék problémáját a jövő generációkra.

- Elutasítjuk Paks 2 megépítését függetlenül attól, hogy oroszok vagy franciák csinálják. Kezdeményezzük, hogy az Európai Bizottság vizsgálja felül a 2017-ben megadott jóváhagyását.
- Az EU a taxonómiarendelemben zöld technológiának minősítette az atomenergiát és a földgázt. Ezzel a döntéssel azt üzenté az EU a piacnak, hogy nyugodtan fektessen mindenki atomenergiába és földgázba, mert ezek zöld technológiák. Ez nem más, mint zöldrefestés. Kezdeményezzük, hogy a taxonómiarendelemben csak a valóban zöld technológiák, a megújuló energiaforrások szerepeljenek.
- Küzdeni fogunk azért, hogy uniós forrást továbbra se lehessen nukleáris beruházásokra fordítani, és alól ne legyen kivétel a kisméretű, moduláris reaktor (SMR) sem.

4. Az olcsó orosz gáz és kőolaj korszak lejárt, az LNG nem megoldás

Az Európai Unió részben hibás válaszokat adott az energiaválságra. Nem tekinthető zöldnek, ha az orosz gázt katarai vagy amerikai cseppfolyós gázra (LNG-re) cseréljük. Ahogy az se jó megoldás, ha az Európai Bizottság tervei szerint a zöld hidrogén jelentős részét importból

szerzi majd be az unió, vagy ha Azerbajdzsánból veszünk "zöld" áramot. Ezeket a terveket elutasítjuk és helyette a megújuló energiaforrások helyi, decentralizált, az állampolgárokat bevonó hasznosításán alapuló valódi zöld energiafordulatot szorgalmazunk.

- Kezdeményezzük a villamos energia termelésből a szén kivezetését 2030-ra, a földgáz és a kőolaj kivezetését 2040-re. A fosszilis energia ideje lejárt! A kőolaj, a földgáz és a szén használata klímakatasztrófához vezet és az energiaválság óta még csak nem is olcsó. Az árak a válság előttihez képest egy jóval magasabb szintre rendeződtek vissza. Nincs többé olcsó (orosz) fosszilis energia.
- Kezdeményezzük az energiaválságra adott uniós válaszokat tartalmazó REPowerEU terv felülvizsgálatát. Az orosz gázt nem tengerentúlról hozott LNG-vel, hanem hazai vagy régiós megújuló energiaforrásokkal és energiahatékonysági beruházásokkal kell kiváltani. Az LNG nem megszünteti, csak átalakítja az energiafüggőséget.

IV. Új európai együttműködést!

1. Európa nem csak Nyugat-Európát jelenti!

A magyar érdek európai szinten három részből tevődik össze. Egyrészt Európa legyen erős és független, ne legyen az, hogy minden válság a leginkább itt pusztít. A második célunk, hogy Európának olyan vezetése legyen, amelyik a nagyvállalatok helyett az emberek érdekeit képviseli. Alapvetés számunkra továbbá, hogy Magyarország legfontosabb szövetségesei nem nyugaton vannak, hanem a régióban. Történelmi bűnnek tartjuk, hogy az Orbán-kormány felszámolta természetes szövetségi rendszerünket Oroszország érdekében.

A természetes szövetségeseink a saját régióink, jelesül a visegrádi együttműködés. Mert a szomszédos országokat zsákmányolják ki ugyanúgy a nyugati nagyvállalatok: ők boldogok, ha az elektromos autóik minden szennyezése itt landol Kelet-Európában, de minden profitja marad nyugaton.

Az LMP stabil és együttműködő Kelet-Közép-Európát tart nemzeti érdekeinkkel összeegyeztethetőnek és kívánatosnak. Ehhez azonban előbb vissza kell állítanunk a magyarországi külpolitikai koordináta rendszerünket: hitelességünket, diplomáciai apparátusunkat. A magyar diplomáciának a kioktató és konfrontatív attitűdjét hátrahagyva ismét az együttműködés, a közös célok és kihívások mentén kellene dolgoznia, és Közép-Európára fókuszálnia. Az Európai Parlamentben azért fogunk dolgozni, hogy:

- Az EU bővítéspolitikája sikeres legyen, ezen belül a hat nyugat-balkáni ország európai integrációja minél gyorsabban megvalósuljon
 - A visegrádi szövetségnek valódi érdekérvényesítő képessége legyen
 - A szélesebb közép-európai együttműködés valódi motorja legyen az Európai Unió működésének és a többsebséges Európa elleni küzdelemnek.
- A német és francia nagyvállalatok se használhassák többé hulladéklerakónak Kelet-Európát.

2. A nagyvállalatok Európája helyett az emberek Európáját építsük

Az Európai Uniót ma a nagytőke, a multinacionális nagyvállalatok irányítják. Az európai integráció mára politikai és gazdasági elitcsoportok ügyévé vált, és ezek egyre erősödő érdekérvényesítése már érződik a mindennapokban, az európai polgárokat közvetlenül érintő szinteken is. Meg kell értenünk az ebből fakadó dühöt és elégedetlenséget, azonban meg kell előznünk, hogy ez végérvényesen az európai integráció és az EU egészének számláját terhelje. Ma az európai polgárok egyre nagyobb része veszti el bizalmát az uniós intézményekben.

Éppen ezért tartjuk tévesnek azt a megközelítést, hogy több vagy kevesebb Európai Unióra van szükség. A zöld álláspont szerint jobban működő Európai Unióra van szükség. Olyan Uniót kell teremtenünk, amely joggal kérheti számon a demokratikus alapelveket az egyes tagállamokon. Mert ki kell mondani: a mostani nem ilyen: az Unió működése átláthatatlan, nincs kapcsolat az unió döntéshozó és az uniós állampolgárok között. Nem érzik úgy az emberek, hogy érdemi befolyásuk lehetne az EU működésére. Ezen mielőbb változtatni kell: növelni kell az átláthatóságot és valódi vitákat kell folytatni az Unión belül is.

- Új Európai Unió lobbitorvénnyel fogunk harcolni a káros lobbitevékenység megszüntetéséért, új lobbiregiszter létrehozásán fogunk dolgozni
- Új vagyonnnyilatkozati rendszer bevezetésén fogunk dolgozni, átláthatóbbá tesszük az utazási költségtérítéseket, a napidíjakat
- Az európai pártcsaládok finanszírozását és gazdálkodását átláthatóbbá tevő szabályokért fogunk dolgozni, szigorítani fogjuk az adományozásokat
- A nagytőke, a multinacionális vállalatok uralmát új szabályokkal fogjuk letörni

3. Védjük meg a kisebbségeket!

Az európai szolidaritás alapja népeink közös történelmi-kulturális öröksége. Közös értékeink között elsősorban az önazonosságunkat, kulturális és nyelvi örökségünket, közösségeink autonómiatörekvéseit, a kisebbségek szabadságjogainak érvényesítését tartjuk a legalapvetőbbnek. Ezek egyben az Európai Unió gyakran hangoztatott alapelvei közé is tartoznak, melyek egységét azonban a gazdasági érdekek veszélyeztethetik.

Európai megoldásokat keresünk. Európai szintű együttműködést, intézményes megoldásokat szorgalmazunk a kisebbségi jogok érvényesítésére. Az érintett kisebbségek, az Európai Parlament, a tagállamok és a kisebbségi jogvédő civil szervezetek bevonásával olyan hatékony ellenőrző rendszer felállítását kezdeményezzük, amelyen keresztül a nemzetiségeket ért jogsértéseket szankcionálni lehet. Alapvetésnek tartjuk, hogy az Unió nemcsak a nemzetállamoknak a közös otthona, hanem az országhatárok által szétszabdalt nemzeteknek, soknemzetiségű tájaknak és a nemzeti hovatartozástól független regionális együttműködési kezdeményezéseknek is.

- A határainkon túl élő magyar közösségek mindegyikének részesülnie kell az Európai Unióban létező kisebbségi jogok mindegyikében.
- Azért fogunk dolgozni, hogy a magyarok régiókban a többségi és a magyar nyelv jogállását az egyenrangúság és a párhuzamosság elve alapján rendezzék, elismerve az adott területen ténylegesen használatos nyelvek hivatalos használatát.
- Minden eszközzel küzdeni fogunk az oktatási és kulturális intézményalapítások és működtetési jogok érvényesüléséért, a kisebbségi oktatás szabadságáért.
- Kiemelten támogatjuk a határmenti térségek fejlesztését, a határokon átívelő gazdasági együttműködést, a megszűnt kapcsolatok újraépítését

4. Európa legyen önálló világpolitikai szereplő

Európa ma nem önálló világpolitikai tényező. Ahhoz, hogy önálló világpolitikai tényező legyen – többek között – egységes külpolitikára, védelempolitikára és gazdaságpolitikára van szükség. Az egységes külpolitika nem jelentheti azonban a főként a kisállamok számára biztosított érdekérvényesítési eszköz, a tagállami vétőjog eltörlését. Az európai intézményrendszert úgy hozták létre, hogy a kompromisszum nem egy, hanem az egyetlen lehetőség legyen. Ez az alapvetően üdvözlendő jelenség azonban nem jelenti azt, hogy az intézményrendszeri mechanizmust nem kell megreformálni: a túlbürokratizált, nehézkes működés elemeit kell leépíteni.

Hibás az az európai terv, hogy az egyik gazdasági függést lecseréljük egy újra. Nem a függést kell lecserélni, hanem önálló gazdaságpolitikát kell alkotni. A kínai gazdasági terjeszkedésnek Európa nem lehet áldozata, különösen nem Kelet-Közép-Európa az akkumulátorgyarmatosítás

révén. Ráadásul a kínai ipar és technológia fejlődés nagyban hozzájárul a klímaváltozás káros hatásainak felerősítéséhez, ami ellen egységes európai fellépésre van szükség.

A védelempolitika területén támogatjuk közös határvédelem és általában a közös védelmi politika, a közös európai hadsereg megteremtésére irányuló erőfeszítéseket. Meggyőződésünk, hogy Magyarország helye a NATO-ban van, de az oroszok gyalázatos agressziója bizonyította, hogy Európának önálló védelmi képességekkel is kell rendelkeznie. Az önálló védelmi képesség megteremtése nem zárja ki a transzatlanti védelmi együttműködést, de hatékonyan kiegészíti azt.

Támogatjuk az illegális migráció és az embercsempészet ellen irányuló közös erőfeszítéseket. Közös európai felelősségünk célzott együttműködés kialakítása a migrációs tranzitországokkal. Az európai szintű együttműködéstől függetlenül, meggyőződésünk, hogy a bevándorláspolitikának nemzeti hatáskörben kell maradnia. Zöldpártként kiemelten fontosnak tartjuk a klímamenekültek ügyét. Európa érdeke és erkölcsi kötelessége, hogy semmilyen áldozattól vissza nem riadva, anyagi erőforrásait, tudását és politikai befolyását latba vetve munkálkodjon azon, hogy a nyomorúság különböző válfajai elől menekülő embermillióknak a saját szülőföldjükön jusson biztonságos megélhetés.

A szélsőjobb fémjelezte "ne jöjjön ide senki" és a szélsőséges liberálisok által hangoztatott "mindenkinek joga van ott élni ahol akar" tévutak között az LMP a helyzet józan kezelését támogatja. Meggyőződésünk, hogy a legjobb megoldás az, ha a bevándorlási és menekült kérelmek külön eljárás során kerülnek kezelésre és az eljárásokat a kérelmező az EU területén kívül bármely EU ország külképviseletén indítja el. A bevándorlók befogadásáról minden EU tagország saját hatáskörben dönt. A menekültkérelmekről a közösen elfogadott szabályok szerint egy új intézmény, az európai menekültügyi hivatal dönt, mely elegendő kapacitással, felkészültséggel és információval rendelkezik a kérelmek elbírálásához. A tagországok által évente meghatározott kvóták feltöltésére van lehetőség, a menekült ellátásokra jogosultság csak a kvótát biztosító tagállamban jár. A rendszer megkerülésével érkező személyek semmilyen ellátásra nem jogosultak, kérelem benyújtása az EU területén belül nem lehetséges. Ezen szigorú de igazságos rendszerrel elejét lehet venni az embercsempészetnek, a halálos utazásoknak, a kezelhetetlen mértékű bevándorlásnak és a gyakran lehetetlen hazatoloncolásnak.

Európa nem lesz tényező, ha a kutatás-fejlesztésben felhalmozott lemaradását nem sikerül ledolgozni. A kutatás, a tudás, majd annak gazdasági társaságok segítségével az egész világon termékként hasznosulása olyan lánc amelynek működését az egyesült államok és kína jobban érti és valósítja meg. Pusztán piacvédelmi intézkedések nem akadályozzák meg az EU további leszakadását. Az NVIDIA vállalat értéke meghaladja a német tőzsdén lévő összes cég teljes értékét. Kezdeményezzük az európai fejlesztési ügynökség és alap létrehozását, mely biztosítja a kutatás fejlesztés európai szintű összefogását és a szükséges pénzügyi eszközöket európai, tagállami vagy magán befektetőktől, valamint segít a teljes folyamatot az EU-ban tartani, a hasznosulást az európai cégeknél megvalósulni.

V. Igazságosabb Európát

1. Meg kell szüntetni a lefelé tartó adóversenyt

A globális adóverseny – ami mára már átcsapott támogatási versenybe is – a multinacionális cégek eszköze a közpénz kiszivattyúzására és saját extraprofitjuk növelésére. A nagy multinacionális cégek versenyeztetik az egyes államokat, hogy melyik kínál kedvezőbb adózási feltételeket befektetésük számára. Az egyes országok így egymás alá ígérnek, megfosztva ezzel magukat a létfontosságú, a közszolgáltatások fenntartásához és az állampolgáraik jóléte növeléséhez szükséges adóbevételektől.

A lefelé tartó adóversenynek természete szerint egy ország nem lehet nyertese, hiszen mindig lesz másik ország, amelyik alá „ígér”. Ennek a versenynek egy nyertese van, a multinacionális tőke, amelyik adóparadicsomokban halmozza fel rettentő nagyságú profitját, míg az egyes országokban egyre nehezebb finanszírozni a közszolgáltatásokat.

Mi a neoliberális, szélsőségesen tőkeparti adópolitika helyett az embert és a természetet tesszük az első helyre. Éppen ezért adópolitikánk sarokköve az EU-ra vonatkozóan is az, hogy a munka terheit csökkenteni kell, a tőke és a környezethasználat terheit pedig növelni. A legfontosabb alapvetés számunkra, hogy a profit soha nem előzheti meg az embert és a környezetét.

- Támogatjuk a globális minimumadó bevezetését és szintjének 25 százalékra való emelését
- Kezdeményezzük az EU-n belüli adópolitika összehangolását a társasági adóalap számítás egységesítésében.
- Kezdeményezzük az EU-n belüli adóparadicsomok és offshore területek felszámolását.
- Kezdeményezzük az EU-n kívüli adóparadicsomok és offshore-ok felszámolását, a pénzügyi tranzakciók felfüggesztését a minimumkövetelményeket nem teljesítő államok és területek viszonylatában.

2. Meg kell erősíteni az EU szociális pillérét

Az Európai Unión belül is jelentős szociális különbségek vannak az országok között, ezen nehézség csökkentésének érdekében meg kell erősíteni az EU szociális pillérét. Az egyik legfontosabb intézkedés a minimum jövedelem uniós szabályozása, amely csökkenthetné az országok közötti kiszolgáltatottságot, és pozitívan befolyásolhatná a munkaáramlást, ráadásul a multinacionális vállalatoknak a szegényebb országokban is tisztességes béreket kellene fizetniük. A munkavállalói és szociális alapjogokat nem tagországonként, hanem uniós szinten kell szabályozni. Erre az intézkedésre a munkaerő és tőke áramlása miatt is szükség van.

A szakszervezetek ereje egyre gyengül, a valódi érdekérvényesítési céljaikat sokszor nem tudják a jogi és gazdasági környezet miatt ellátni. A multinacionális vállalatok koncentrálnak, egyre befolyásosabb gazdasági szereplőkké válnak, a munkavállalók érdekeit pedig nehezen tudják ilyen tőkeerővel szemben megvédeni. Ezért nélkülözhetetlen a különböző országokban működő szakszervezetek együttműködésének erősítése, jogi és anyagi támogatása.

- Támogatjuk a munkavállalói jogok erősítését (EU-s munkavédelmi előírások, túlóra szabályozás, munkaidőkeret)
- A szakszervezetek működését biztosítani és támogatni kell, egységesen kell szabályozni azt, hogy ne lehessen ellehetetleníteni a tagságot, a tagdíjlevonást, az érdekérvényesítést.
- Támogatjuk, hogy a magyar munkavállalókat is ugyanazon jogok és bérfeltételek illessék meg Nyugat-Európában, mint az ottani állampolgárokat akár hosszabb időre, akár ideiglenesen vállalnak munkát. Támogatjuk, hogy a munkaadónak megfelelő, a nemzeti szabályzással összhangban álló lakáskörülményekről kell gondoskodnia a munkavállaló számára.
- Alapvetésnek tekintjük többek között a Német Szövetségi Munkaügyi Bíróság 2021. évi döntését, miszerint a Németországban főként idősgondozással foglalkozó magyar munkavállalók is ugyanúgy jogosultak a mindenkor német minimálbérre. Támogatjuk, hogy az Európai Unió különböző fórumai kiemelten foglalkozzanak az Európán belüli munkaerő-kölcsönző cégek kizsákmányoló tevékenységének megszüntetésével és szabályozásával.

3. Az EU-s pénzeknek jó helyre kell menniük

Alapvetésünk, hogy az EU-s forrásokat nem segélyt jelentenek, hanem egy még csak nem is túl magas árat azért, mert megnyitottuk a piacainkat. Mi azt tartjuk feladatunknak, hogy hogyan és miként akadályozzuk meg, hogy a Magyarországnak járó EU-s pénzek a fideszes gazdaságpolitikának köszönhetően visszaáramoljanak a centrumországokba a német és francia nagytőkén keresztül.

Az EU-s pénzeket a magyar társadalom és gazdaság megerősítésére kell felhasználni. Tanulva ugyanakkor a tapasztalatokból nem közvetlenül a gazdasági szereplőknek kell adni, hanem megerősíteni az ő sikerüket tápláló tényezőket: az oktatást, az egészségügyi rendszert, a fenntartható közlekedést, a szociális rendszert, az környezet védelmét és az erőforrások védelmét, a közszolgáltatásokat. A magas minőségű közszolgáltatások a sikeres hazai gazdaság alapja. A közszolgáltatások fenntartása, a működés és a méltányos bérek biztosítása hazai feladat, ezt nemhogy elvárni nem lehet másoktól, de alapvető szuverenitási kérdés. Az EU-s forrásokból a szolgáltatások infrastruktúráját kell javítani – ezzel tehermentesítve a hazai költségvetést és javítani a polgárok jólétét.

4. Még nincs itt az idő euróra

Az euró bevezetése óta eltelt 24 évben beigazolódott, hogy az euróövezet nem felel meg az ideális valutaövezet alapkritériumainak. A túl nagy gazdasági és szociális különbségek, valamint az eurótagországok eltérő gazdasági ciklusai miatt az euró nem segíti elő a periféria integrációját, és gazdasági stabilitást sem jelent automatikusan, ami a görög válságból egyértelműen kiderült. Ezért Magyarországnak jelenleg még nem érdemes csatlakoznia az euróövezethez. Ennek akkor kell megtörténnie, ha Magyarország már gazdaságilag felzárkózott az euróövezet tagországaival.

Ugyanakkor látjuk az euro hiányának káros hatásait is. A 2007-2008-as pénzügyi válság előtt magyarországon is elterjedt az alacsonyabb kamatot nyújtó devizahitelezés, ami a válság következtében leértékelődő forint hatására iszonyatos terheket jelentett a magyar családoknak és sok esetben tragédiához vezetett. A pénzügyi válságot követő végtelen ingyenpénz korszakában az euro hiánya nem okozott problémát, de az ezt követő válságos időkben ismét megmutatkozott a forint sérülékenysége. A magyar nemzeti bank által is elismert küszöbön álló devizaválság elkerülése miatt 18 %-ra kellett emelni az alapkamatot, a hitelezés leállt, és még így sem sikerült elkerülni a forint eddigi 20 %-os értékvesztését, ami megmagyarázza az unión belüli legmagasabb inflációt.

Támogatjuk az EU veszélyesen eladósodott országainak adósság konszolidációját, az euroövezeti országok felelős és fenntartható gazdálkodását, államháztartási hiány és államadósság csökkentését. A közös hitelfelvételhez minden ország egyetértését szükségesnek tartjuk.

Előbb kell megteremteni a csatlakozás reálgazdasági alapjait, és utána elindítani a csatlakozást – nem pedig a csatlakozási folyamatától remélni, hogy „kikényszeríti” a szükséges változásokat, például a termelékenység egész gazdaságra – nem csak a multiszektorra – kiterjedő növekedését.

5. Európai szinten kell küzdeni a lakhatási válság felszámolásáért

Vitathatatlan, hogy Magyarországon lakhatási válság van. Az ingatlanárak megnégyszereződtek, az elmúlt 13 évben, ráadásul az albérleti díjak is megfizethetetlenek. A lakások és házak jelentős része korszerűtlen, a magyar ingatlanpiac rugalmatlan, a befektetői ingatlanvásárlások az éves ingatlanvásárlást minimum 38-40 százalékát teszik ki és emellett a Kormány nem nyújt érdemi támogatást sem a vásárlásra, sem a bérletre. A lakhatási válság megoldására elsősorban a Kormánynak van hatásköre és kötelezettsége, de képviselőink minden európai fórumon fel fognak szólalni a lakhatási válság megoldása érdekében, függetlenül attól, hogy az nemzeti hatáskör-e vagy sem.

Támogatjuk, hogy az Európai Unió források jelentős részét bérlakásépítésre, új kollégiumok, anyaoththonok és hajléktalanszállók építésére és a meglévő lakásállomány korszerűsítésére fordítsák.

Az egyesült államokbeli statisztikák szerint a fiatalok közel fele szüleivel él, esélye sincs saját lakáshoz jutni vagy bérelni. A helyzet az EU-ban sem jobb. Ennek oka az elmúlt időszakban mesterségesen alacsonyan tartott kamatok (mely a kockázatmentesen befektetni kívánt pénzeket az ingatlanszektorba terelte és ez a fizetésemeléseket messze meghaladó áremelkedést okozott, egyúttal az elvárt haszonkulcs a bérleti díjakat is felfelé nyomta), az

AIRBNB elterjedése (mely nagyobb jövedelmet biztosít a lakáskiadóknak, de folyamatosan csökkenti a bérletpiacon elérhető ingatlanok számát) és a külföldiek ingatlanvásárlásai (a nyugati országok áraihoz képest alulértékelt kelet-európai ingatlanok jelentős felértékelődéssel kecsegtetik a befektetőket), valamint az utóbbi években történt kamatemelés (mely jelentősen drágítja a hitelt). A helyzet kezelése érdekében kezdeményezzük egy EU által garantált, felügyelt és ellenőrzött "európai bérletálap" létrehozását. Az európai bérletálap olyan befektetési eszköz, ami mögött az EKB áll, az alacsony kockázattal befektetni kívánók pénzét becsatornázza és bérletépítésre fordítja, a befektetőknek a lakáskiadásból garantált hozamot biztosít, a bérlőknek hosszútávú kiszámítható bérletet. Szükségesnek látjuk az AIRBNB európai szintű további szigorítását, esetlegesen időszakos tiltását. A tagállamoknak jogot kell biztosítani továbbra is, hogy a külföldi ingatlanszerzést egyedi szabályokkal nehezítsék.

V. Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan

1. Elutasítjuk a szabadkereskedelmi egyezményeket

A szabadkereskedelmi egyezmények egy olyan világ gazdasági rendszer alapjai, ami korlátlanul növekedve felfalja a Föld erőforrásait, ezzel civilizációnk létét fenyegeti.

A világkereskedelem az elmúlt évtizedekben a GDP-nél is kétszer nagyobb ütemben nőtt, azaz az egyes országok gazdaságai egyre inkább kereskedelem-központúak, egyre jobban függenek a multinacionális cégek által uralt globális áru- és szolgáltatásáramlásoktól. Ez a külső orientáltság az egyes országok gazdaságát eltorzítja, a kis- és közepes vállalkozásokat és termelőket sújtja. Ehelyett egy fenntartható gazdasági rendszerre, a gazdaságok re-lokalizálására van szükség, ennek az örült folyamatnak a megállítására.

A szabadkereskedelmi egyezmények hozzájárulnak többek között az erdőirtásokhoz, az egészségtelen élelmiszerek globális kereskedelméhez, a szennyező mezőgazdasági gyakorlatokhoz, az tengeri erőforrások kimerüléséhez. A nagyvállalati érdekek oltárán feláldozzák a földi ökoszisztémákat, és elfogadhatatlan társadalmi egyenlőtlenségeket gerjesztenek.

- Nem támogatunk az EU-ban semmilyen további általános szabadkereskedelmi megállapodást, sem az Egyesült Államokkal, sem Kínával, sem Latin-Amerikával.
- A jelenlegi szabadkereskedelmi megállapodásokat felül kell vizsgálni és szükség esetén módosítani abból a szempontból, hogy hozzájárulnak-e az erőforrások, különösen a természeti erőforrások túlhasználatához vagy elpusztításához – mint a latin-amerikai szója- és marhahústermelés, vagy a pálmaolaj-termelés; illetve, hogy az adott másik térség vagy ország kistermelőinek, széles tömegeinek hasznos-e, vagy csak a koncentrált gazdasági és politikai hatalom birtokosainak.

2. Legyen valóban fenntartható élelemtermelés

Közös örökségünk a Kárpát-medence. A Kárpát-medence ökológiai egység, páratlan értékeinek megőrzése közös érdekünk. Ez minden állam részéről megköveteli a határokon átívelő közös gondolkodást és felelősségvállalást a jövő nemzedékek érdekében. Azon leszünk, hogy a Kárpát-medence lakóit egymáshoz közelebb hozzuk, és a kialakult konvencionális gondolkodást – miszerint az ország ökoszisztéma rendszerei a határokig tartanak – meghaladjuk. Első lépésként a fenntartható vízgazdálkodás és a talaj életének megőrzése, sőt megújítása, valamint a fenntartható erdőgazdálkodás, az infrastrukturális rendszerek és az ezen célok eléréséhez szükséges társadalmi innovációk terén kezdeményezzük országaink szorosabb együttműködését.

A tájadottságokhoz alkalmazkodó, ökológiai szemléletű gazdálkodásban rejlő előnyök kiaknázására törekszünk. Természetvédelem és mezőgazdaság harmonikus együttélése korszerű szemlélet kérdése – mindkét részből. A helyi források fenntartható használatára épülő, kisebb léptékű, változatos mezőgazdasági tevékenység hozzájárul a biológiai sokféleség és a kultúrtáj megőrzéséhez, növeli a helyi gazdaság jövedelemtermelő képességét – ezen belül az élőlétszám részesedését – csökkenti kiszolgáltatottságát külső tényezőknek, elősegíti versenyképes helyi márkák megteremtését, egészségesebb élelmiszerhez juttatja a fogyasztókat, kíméli a környezetet és új piacokat nyit meg a hazai agrár-termék számára.

Ezért támogatni fogjuk ökológiai gazdálkodási és szolgáltató rendszerek létrehozását. A környezetpusztító művelési módok nemcsak a tájra, az emberre is veszélyesek, az agrár-környezetvédelem elveit tehát következetesen érvényesíteni kívánjuk minden területen. Kiemelten említjük ezek közül az élelmiszerrendelkezés megteremtését, az élelmiszer-biztonság javítását, a „minőségi éhezés” felszámolását (amire a Kárpát-medencében végképp nincs semmi ok), a vegyszerhasználat visszaszorítását, a talajforgás-mentes és talajszén-gyárapító művelési módokat, a vízvisszatartó gazdálkodást, a fajtagazdagság védelmét. Számon tartjuk azokat a károkat, amelyeket ezeken a területeken a lelkiismeretlen és tudatlan agrárpolitika okozott az elmúlt évtizedekben – ezek jóvátételét, a tájsebek gyógyítását kiemelt feladatunknak tekintjük. Ezen célok elérésére alkalmas ösztönző a Farm-to-Fork stratégia, ami szigorúan nem elégséges. De szükséges a stratégia mielőbbi implementálása, hogy a céljainkat hamarabb el tudjuk érni.

- A talajéltető gazdálkodási módokat, az élő talajtakarást, a talajmegújítást és az ökológiai gazdálkodást fogjuk támogatni. Abba kell hagyni a talajforgatást, és ösztönözni kell a gazdákat a no-till technológia használatára.
- Csökkenteni szeretnénk a műtrágya használatot. A nagyüzemi ipari állattenyésztés nem állattartás, hanem húsgyártás. A kisebb volumenű magyar állattartókat kell támogatni azzal, hogy az embereket arra ösztönözzük, hogy vásároljanak legeltetett állattól vagy kistermelőtől származó hústerméket. Ne (csak) a művelt területek után járjon területalapú támogatás. Földalapú támogatás mellett támogassuk a táji vízvisszatartást is! Támogatjuk a vízvisszatartást szolgáló tájgazdálkodást.
- Megvédjük a vizeinket, és elérjük, hogy az országot ne hagyja el több víz a folyóinkon, mint amennyi beérkezik.
- A mezőgazdaság zöldítése terméscsökkenéssel és több munkával jár, támogatjuk, hogy a gazdálkodók agrártámogatása során ezt figyelembe vegye az EU, illetve az adminisztráció tekintetében szükséges az átgondolt csökkentés. Létrehozzuk az "európai mezőgazdasági árfigyelő és kereskedő rendszert", amely minden európai gazdálkodó számára elérhető azonnali információkat szolgáltat a mezőgazdaságban előállított összes javakról. A rendszer elősegíti a gazdálkodók kiszolgáltatottságának csökkentését, szükség esetén szállításban is segítséget nyújt, piacra jutást támogat. Nem támogatjuk az unión kívüli országokból történő behozatalt, ha az piaci zavarokat okoz.

3. A nagybirtokos, zöld bárós mezőgazdaságnak véget kell vetni

Ahogy a Fidesz az iparban a nagyvállalati érdeket szolgálja, úgy a mezőgazdaságban is a profit és az agrárbárók gátlástalan hatalmáról szolt az elmúlt 13 év. Pedig a mezőgazdaság célja nem néhány oligarcha gazdagodása, hanem a magyar emberek ellátása egészséges élelmiszerrel.

A mi vízióink szerint a helyi társadalomnak elidegeníthetetlen rendelkezési joga van a saját földterülete felett. Ezért fogunk harcolni az Unióban is. A föld speciális vagyontárgy, természeti örökségünk része, mint az ivóvíz, az ország folyói vagy a levegő. Emiatt a termőföld adásvétele csak szigorúan szabályozott, a társadalom és a természetvédelem érdekeit érvényesítő keretek között kellene folyjon- európai szinten is.

A fejlesztési forrásokat elsősorban a viszonylag kisebb üzemméretű, állandó alkalmazottakat foglalkoztató, természeti forrásait fenntartható módon hasznosító gazdaságok számára kell

elérhetővé tenni. A családi és háztáji gazdaságok számára a sajátos igényeikhez igazított, rugalmas és könnyen elérhető támogatási formákat kell kidolgozni.

Ökológiai zsákutca több száz hektáros monokultúrák táblákon gazdálkodni és társadalmi igazságtalanság az, hogy mezőgazdasági cégek több ezer, tízezer hektár felett diszponálnak, míg a vidéki emberek nem tudnak földhöz jutni a saját falujuk határában, mert a „nagyok” már mindent felvásároltak. Az óriásbirtokrendszer és a nagyüzemi mezőgazdálkodás az első számú oka a vidék funkcióvesztettségének. A közösségek és lehetőségek elhalnak a nagybirtokrendszerben, amikor a falu határát már ismeretlen mezőgazdasági cégek művelik. Állami szabályozásokkal vagy szubvenciókkal kell beavatkozni, de első lépésként az EU Agrárpolitikájának a megreformálásával kell elérni, hogy ne hatalmas százhektáros monokultúrák táblákban műveljék a mezőgazdasági cégek a magyar tájat.

- Meg kell reformálni a földalapú támogatást. Itthon és az egész EU-ban is. Csak az kapjon területalapú támogatást, aki fenntartja, és hektáronként több támogatás járjon annak, aki regenerálja a művelt területet és annak ökoszisztémáját!
- Szabadítsuk fel a vidéket az oligarchák uralma alól, teremtsük meg a lehetőségét a helyi gazdatársadalom újrászerveződésének!
- A tájadosztásokhoz alkalmazkodó, minőségi terméket és szolgáltatást nyújtó agrikultúra biztosítson élhetőbb életet, tisztességes jövedelmet a megújuló falusi társadalomnak.
- A fejlesztési források méltányos elosztásával, értelmes felhasználásával teremtsünk jobb élet és munkafeltételeket a kisebb településeken.

Kezdjük új korszakot! | LMP – Magyarország Zöld Pártja

